

ИНДУСТРИАЛНИ ЗОНИ В КАЗАХСТАН

В Казахстан има 55 индустриални зони (ИЗ) и 16 специални икономически зони (СИЗ), които са територии с готова инфраструктура и преференциално третиране за привличане на инвестиции и развитие на производство, координирани от QazIndustry. Те включват зони с национално, регионално и частно значение, насочени към развитие на иновации, индустрия и износ, като например СИЗ „Астана-Технополис“ и „Туркестан“, както и специалната икономическа зона в Атирау.

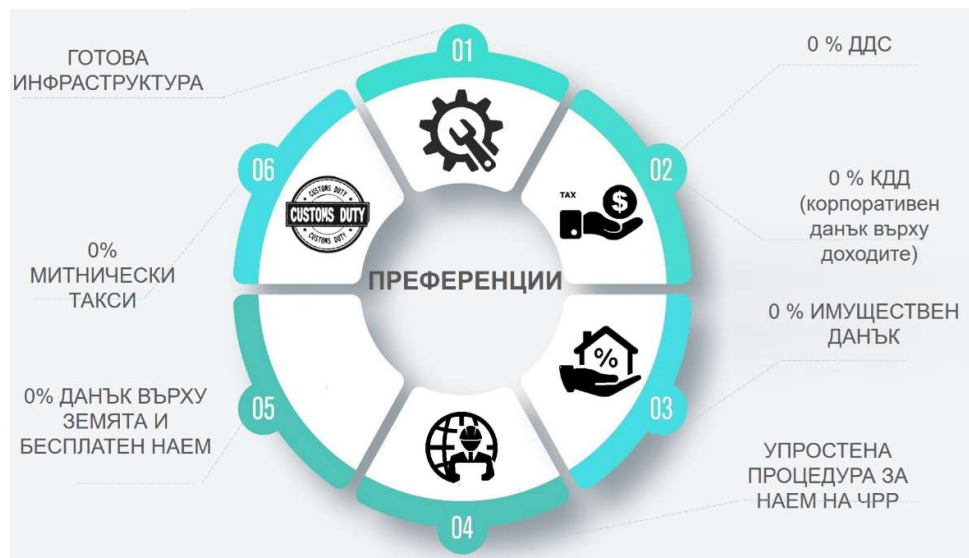
Основни видове зони

- Индустриални зони (ИЗ): Територии с комунална инфраструктура, предоставена на бизнеса за развитие на производството.
- Специални икономически зони (СИЗ): Ограничени територии със специален, по-атрактивен правен режим за инвеститорите, стимулиращ иновациите и производството (напр. СИЗ „ПИТ“ в Алмати).
- Особени икономически зони: Зони със специален статут, като например Атирау.

Основни цели

- Създаване на работни места. Укрепване на икономиката на страната.
- Привличане на инвестиции и съвременни технологии.
- Развитие на приоритетни дейности (производство, информационни технологии, туризъм).

Преференции

Примери за индустриални и специални зони

- СИЗ „Астана-Технополис“ (Нур-Султан): Фокус върху иновативното развитие.
- СИЗ „Туркестан“: Фокус върху регионалното развитие.
- СИЗ „ПИТ“ (Алмати): Зона за внедряване на технологии, фокусирана върху ИТ и иновации.
- СИЗ „Атирау“: Стратегически важна зона в Западен Казахстан.

Казахстанският център за индустрия и износ „QazIndustry“ (qazindustry.gov.kz) координира развитието на индустриалните зони и специалните икономически зони и насърчава инвестиционната привлекателност на тези зони.

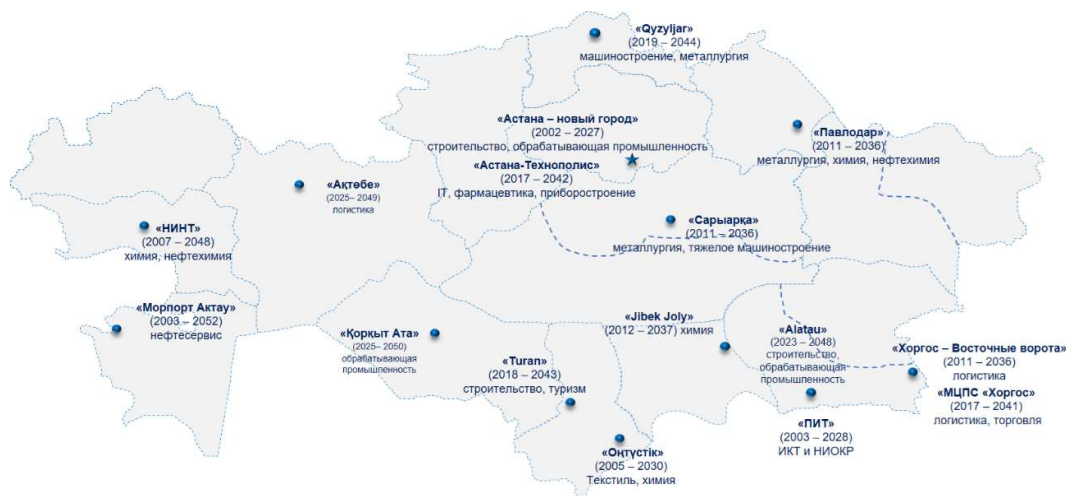
Специалните икономически и индустриални зони (СИЗ) са едни от най-ефективните инструменти за привличане на инвестиции в Казахстан. Държавните мерки за подкрепа са ключов фактор за привлекателността на тези територии. Подобряването на законодателството относно СИЗ и ИЗ е винаги актуално и изисква редовно актуализиране.

От 2024 г. страната въвежда диференциран подход за предоставяне на стимули, основан на принципа „колкото повече инвестиции, толкова повече стимули“, насочен към привличане на висококачествени проекти. Въведен е и механизъм за ранно закупуване на парцели в рамките на СИЗ за производствени проекти три години след въвеждането им в експлоатация, което повишава тяхната привлекателност за потенциалните инвеститори.

Предприемат се мерки за по-нататъшно развитие на тези индустриални зони.

Според Дирекцията за развитие на СИЗ и ИЗ в QazIndustry, през 2025 г. в Казахстан са създадени три СИЗ: Коркът Ата, Актобе и Атирау. Освен това са разширени териториите на специалните икономически зони (СИЗ) «Turan», «Морпорт Актау», «Павлодар», «Хоргос-Восточные ворота», «Сарыарка», «Jibek Joly», «Qyzyljay» и „Национален индустриален нефтохимически технопарк“.

СПЕЦИАЛНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЗОНИ

Правителството е приело резолюция за разширяване на териториите на специалните икономически зони „Морско пристанище Актау“, «Оңтүстік», «Астана-Технополис», «Сарыарка» и «Alatau» за развитие на летища и създаване на мултимодални въздушни хъбове. Разширени са приоритетните дейности на специалните икономически зони „Морско пристанище Актау“, «Jibek Joly», «Alatau», «Хоргос-Восточные ворота», «Актобе», «Қорқыт Ата», «QYZYLJAR» и „Парк за иновативни технологии“.

Тези мерки ще спомогнат за привличане на инвестиции, създаване на нови работни места и индустрии, както и за въвеждане на иновативни технологии.

Усилията за подобряване на законодателството продължават. Това е насочено към създаване на благоприятен инвестиционен климат, развитие на регионите и повишаване на конкурентоспособността на икономиката на страната. Всички правителствени мерки създават благоприятни условия за развитие на бизнеса, привличане на инвестиции, високотехнологични индустрии и стимулиране на производството с висока добавена стойност.

В момента в Казахстан има 17 специални икономически зони и 67 индустриални зони.

Основните различия: СИЗ (Специалните икономически зони) предлагат всеобхватен, специален правен и данъчен режим (облекчения за корпоративен данък, ДДС, данъци върху собствеността и земята) за приоритетни дейности (иновации, туризъм, логистика) и създават цели индустрии, докато ИЗ (Индустриалните зони) предоставят предимно готови, инфраструктурни обекти с административна подкрепа за производство и логистика, но с по-малък набор от данъчни стимули, фокусирани върху развитието на производствения сектор.

Специални икономически зони (СИЗ)

Същност: Ограничени територии със специален режим за стимулиране на приоритетни сектори (иновации, ИТ, туризъм, логистика).

Инструменти: Всеобхватни данъчни и митнически стимули (намалени ставки на корпоративния данък, освобождаване от ДДС, данъци върху собствеността и земята).

Цел: Привличане на инвестиции в нови, стратегически важни индустрии, диверсифициране на икономиката.

Примери: СИЗ "ПИТ" (ИТ технологии), СИЗ "Алатау" (туризъм).

Индустриални зони (ИЗ)

Същност: Територии с комунална инфраструктура (пътища, комуникации, електричество) за настаняване на промишлени съоръжения.

Инструменти: Предоставяне на земя, готови площадки, административна подкрепа; данъчните стимули са по-малко обширни, отколкото в специалните икономически зони (СИЗ).

Цел: Развитие на промишленото производство, селското стопанство, логистиката и управлението на отпадъците.

Фокус: Създаване на (ready-made factories) за бизнеса за намаляване на бариерите за навлизане.

Ключови разлики

Обхват на ползите: СИЗ имат по-дълбоки и дългосрочни данъчни стимули; ИЗ са по-фокусирани върху подкрепата с инфраструктура.

Фокус върху сектора: СИЗ се създават за специфични, приоритетни индустрии (иновации, туризъм, информационни технологии), докато ИЗ се създават за по-широк спектър от промишлени дейности.

Правен статут: СИЗ е със специален правен статут; ИЗ е предимно инфраструктурен проект с административна подкрепа.

Как се става участник в индустриална зона

Всяка индустриална зона има свои собствени условия, предимно изисквания относно индустриалната насоченост, броя на създадените нови работни места, площта на заявения парцел и други:

- индустриалната насоченост на предложения проект, приоритетните дейности за реализиране на инвестиционни проекти, одобрени в Република Казахстан
- площта на заявения парцел – най-малко 10 декара (1 хектар).
- създаване на нови работни места – най-малко 20 работни места
- обемът на собствените и привлечените инвестиции в проекта – най-малко 200 милиона тенге

През 2025 г. Казахстан активно развива индустриалните зони, стартирайки 190 проекта с инвестиции на обща стойност 1,5 трилиона тенге, включително в автомобилното производство, химикалите, строителните материали, преработката на храни и биофуражи, особено в Алмати, където са открити 11 нови съоръжения.

Страната също така разширява свободните си икономически зони, за да привлече инвестиции и да създаде работни места, като по този начин стимулира икономическия растеж и повишава конкурентоспособността на страната.

Ключови области и проекти през 2025 г.:

Алмати: Стартиране на 11 проекта: автомобилен завод Astana Motors, завод за рециклиране на гуми ALTRA TYRES, производство на биофуражи, арматурни мрежи и стъклени контейнери, както и пет малки индустриални парка.

Инвестиции и работни места: Общо 190 проекта на обща стойност 1,5 трилиона тенге, създавайки 23 000 работни места.

Секторен растеж: Растеж в химическата (полипропилен, амофос), строителната, хранително-вкусовата, нефтопреработвателната, леката промишленост и производството на готови метални и каучукови изделия.

Стимули: Подкрепа чрез договори за изкупуване (над 600 договора, подписани през 2024 г.) за увеличаване на дела на местното производство.

Инфраструктура и развитие:

СИЗ и ИЗ: Разширяване на съществуващите СИЗ и създаване на нови за привличане на високотехнологични индустрии.

Малки индустриални паркове (МИП): Активно изграждане на МИП, особено в Алмати, за да се приспособят малки и средни предприятия, с планове за откриване на 24 парка през 2025-2026 г.

Според Министерството на промишлеността и строителството, страната има 17 специални икономически зони (СИЗ) и 66 международни зони (ИЗ), където са реализирани 860 проекта с частни инвестиции над 5,7 трилиона тенге и са създадени над 57 200 работни места.

За намаляване на тежестта върху националния бюджет са планирани извънбюджетни средства, включително сътрудничество с международни финансови организации.

В резултат на изпълнението на инфраструктурни проекти до 2030 г. се планира стартирането на приблизително 200 нови проекта в СИЗ и ИЗ, което ще създаде нови работни места и ще осигури растеж в преработващата промишленост. Други 140 производствени проекта също са планирани за въвеждане в експлоатация между 2026 и 2029 г.

Кумулативният ефект от тези проекти би допринесъл за увеличаване на брутната добавена стойност на преработващата промишленост и засилване на икономическия потенциал на страната. Премиерът е разпоредил на министерствата на националната икономика, промишлеността и строителството, финансите и холдинговата компания „Байтерек“ да одобряват източници на финансиране до 15 януари 2026 г. и незабавно да започнат изпълнението на проекти за осигуряване на необходимата инфраструктура на СИЗ и ИЗ.

13.02.2026г.
гр. Алмати

П

Атанас Ненов
Ръководител на СТИВ – Алмати